

Sınıf Tahtasındaki Gizem

Umut Uludağ

Sınıf Tahtasındaki Gizem

Umut Uludağ

Eylül 2014

Copyright © 2014 Umut Uludağ

Tüm hakları saklıdır.

www.umutuludag.com

Kapak resmi: *Yağmur*, Ada-Eda Uludağ, 2014.

Tüm öğrencilerimize...

Yatılı Okula Gidiş

Mete, İstanbul Atatürk Fen Lisesi'ni kazandığını öğrendiğinde çok sevinmişti. Ailesiyle yaşadığı Ankara'dan, üniversite öncesi eğitimini yatılı olarak alacağı lisesine gitmek için gün sayıyordu o sıcak Ağustos ayında. Öğretmen anne ve babası da tek oğullarının evden ayrılacağı için telaşlıydılar, gerekli eşyaların hazırlanması ile ilgileniyorlardı hep beraber.

Babasının memleketi Konya, ve annesinin akrabalarının bulunduğu Edirne'ye yazları seyahatleri dışında neredeyse tüm hayatı Ankara'da geçmişti. Bu sıcak Orta Anadolu şehrini çok seviyordu, ancak İstanbul'un yüzyıllardır kendine has bir gizemi olduğunu da hissediyor ve bu şehirle tanışmak için sabırsızlanıyordu.

Eylül'ün ilk haftası annesi ve babasıyla birlikte İstanbul'a geldiler, onlar okullarındaki görevlerine dönmeden önce okula yerleşmesine yardımcı oldular. Ailesinden ilk defa ayrılacak olması onu üzüyordu, ancak kendisi gibi birçok

öğrencinin de yurdun çeşitli köşelerinden geldiğini ve onlarla iyi arkadaşlıklar kurabildiğini görünce bu üzüntüsü biraz dağıldı. Dersler başlamadan önceki son pazar günü, aynı odada kaldığı Trabzon'lu Ali, Mersin'li Ozan, ve Gaziantep'li Cemal ile birlikte lisenin ağaçlarla bezeli büyük kampüsünde dolaşırken ertesi gün başlayacak derslerinin çok zor olup olmayacağını konuşuyorlardı.

Okul Başlıyor

Günleri 7-8 arasındaki sabah etüdü ile başlıyor, dersler ise 9'da başlayıp 16'da sonlanıyordu. 19-21 arası akşam etüdü sonrası herkes yatakhanesine çekiliyordu. Derslerin ilk birkaç haftası kolay geçti, verilen ödevleri sınıflarında yaptıkları etütlerde yetiştirebiliyordu ilk zamanlar. Daha sonra ise 18'deki akşam yemeği öncesi de ders çalışmaya başladı Mete. Çevresine baktığında herkesin bu durumda olduğunu gördüğünde içi biraz olsun rahatlamıştı.

En çok fizik derslerini seviyordu, insanoğlunun çevresindeki doğanın açıklamasını sunan bu ders onu büyülemiş gibiydi: maddenin yapıtaşları atomlardan devasa yıldızlardan oluşan galaksilere kadar evrenin her ölçeğinde geçerli doğa kanunlarını anlatıyordu hocaları bu derste. Cemal, doktor olmak istediğine ilkokulu bitirirken karar vermişti daha, ve en çok biyoloji ve kimya derslerinden hoşlanıyordu. Ozan ve Ali ise, ortaokul matematik olimpiyatlarında ülke çapında ilk

yüze girmiş öğrencilerdi, lisedeki matematik derslerini, çok da uğraşmadan en yüksek notları aldıklarından belki de, çok seviyorlardı. Ozan'ın dayısının kızı Ayşe de Mete ve Cemal ile aynı sınıftaydı, bir petrol rafinerisinde çalışan kimyager babasından etkilendiğinden belki de kimya deneylerini dört gözle bekliyor, beyaz laboratuvar önlüğünü her giydiğinde kendisini babasının bir kopyası olarak hayal ediyordu.

Ayşe, aynı zamanda, tüm sınıfın, belki de tüm okulun, en çok kitap okuyan öğrencisiydi: lise kütüphanesindeki kitapların çoğunu birkaç ay içinde bitirmişti. Bu yüzden babası her ay, doktor annesiyle oturdukları Kırıkkale'den ona kitaplarla dolu bir koli gönderiyordu. Bu kolinin liseye ulaştığı her ayın ilk 3-4 gününü sabırsızlıkla beklerdi.

Tahtadan Silinemeyen Yazı

Yoğun çalışmayla geçen ilk dönemin sonlarına doğru, bu beş öğrencinin hayatlarını değiştirecek olaylar zinciri de başlamak üzereydi.

Akşam yemeği öncesi ödevlerini yapmak ve dönem sonu sınavlarına hazırlık yapmak için girdikleri boş bir sınıfta, her köşesi dolu tahtayı silmeye başlayan Mete'nin kollarının tebeşir tozuyla kaplanması birkaç dakika almıştı sadece. Bu arada Ali, Cemal, Ozan ve Ayşe kitaplarını açmış, ertesi güne teslim etmeleri gereken matematik ödevinin bir türlü çözemedikleri dördüncü sorusu üzerine konuşmaya başlamışlardı bile.

Mete'nin, "Arkadaşlar, tahtaya bakar mısınız lütfen, çok ilginç bu" demesiyle dikkatlerini arkadaşlarının silmiş olduğu tahtaya yönelttiler.

- Bakın, ne kadar uğraşsam da, şu kısmı silemiyorum, tebeşirle yazılmamış sanki.

- Biraz da ıslak mendille deneyelim, dedi Ali.

Ali'nin uğraşları da sonuç vermemişti, ıslak tahtanın yeşili tüm canlılığıyla karşılarında dururken 7 harften oluşan, neredeyse 3 karış genişliğindeki kırmızımsı yazı onlara bakıyordu:

- ÖĞTJÇDÇ mi yazıyor orada?
- Evet Ayşe, sen bir anlam verebiliyor musun buna? dedi Mete.
- Hayır, bazen zaman içinde farklı derslerden kalan yazılar bir araya gelip bu tür anlamsız yazılar oluşturabiliyor tahtalarda, siz de görmüşsünüzdür, ama bu onlardan değil. Tüm harfler aynı boyutta ve renkte, sanki özellikle yazılmış gibi.
- Evet, üstelik el yazısı hayli güzel bir kişi yazmış bunu, baksanıza benim ödevlerime, hocalar birçok yeri okuyamadığı için kırık not alıyorum hep! diyerek güldürdü arkadaşlarını Cemal.

Ozan'ın "Haydi ödevimize geri dönelim" çağrısıyla tahtadaki yazıyı unutup, tüm 1. sınıfları zorlayan dördüncü soru üzerine düşünmeye başladılar tekrar.

Ertesi gün, bu sefer fizik dersi ödevi için aynı sınıfa gittiklerinde, gözlerine inanamadılar. Dünkü silinmez yazı gitmiş, aynı yerde, aynı renkte:

DĞPL GYBÇDLOLBRT ÖYUYPYC

yazısı belirivermişti bu kez! İlk şaşkınlıklarını attıktan sonra hepsi birlikte uğraştılar dünkü gibi bu yazıyı silmeye, fakat başarılı olamadılar. Ali'nin önerisiyle bir sonraki gün sonra aynı sınıfa gittiklerinde, bu ikinci yazının da silinmiş olduğunu gördüler.

Bu gizemi İstanbul'da geride bırakıp yarıyıl tatiline memleketlerine gittiklerinde de akıllarının bir köşesindeyi bu harf dizileri...

Karlı bir şubat günü 2. dönem için okula geri döndükten sonra, akşamüstü yine aynı sınıfta buluştular: aynı tahtada, aynı yerde, aynı renk yazıyla bu sefer de

JRUIĞOGLPLC

yazısı karşılamıştı beş arkadaşı!

- Biri bizimle oyun mu oynuyor sizce?
- Bilmiyorum Mete, ama beni rahatsız etmeye başladı bu, şimdiye kadar üç yazı gördük bu tahtada, ve anlamlarını hala çözemedik, dedi Ali.
- Yabancı bir dile de benzemiyor, sanki Türkçe harflerle yazılmış ama bizim anlayamadığımız bir şifre gibi diye ekledi Ozan.

Cemal'in "Henüz ödevlerimiz verilmedi, haydi bu yazılar üzerine çalışalım bu akşam" önerisi üzerine, Mete, matematik defterinin arkasına not etmiş olduğu gizemli yazıları tahtaya büyük harflerle yazdı:

ÖĞTJÇDÇ
DĞPL GYBÇDLOLBRT ÖYUYPYC
JRUIĞOGLPLC

- Tarih derslerinde gördüğümüz Mısır hiyerogliflerinin anlamlarının çözülmesini hatırlar mısınız arkadaşlar, Rozetta taşını inceleyen Şampolyon, 1800'lerde başarmıştı bunu. Hiyeroglif şekilleri ile karşı düştüğü Yunanca yazılmış yazı arasındaki bağlantılardı en önemli yardımcısı.
- Evet, Mete, bizim elimizde öyle bir karşılık da yok yalnız, dedi Ozan.

Harflerin yerlerini çeşitli şekillerde değiştirip anlamlı kelimeler oluşup oluşmadığını kontrol ettiler önce, başarılı olamadılar. İlk yazı, ÖĞRENCİ kelimesi ile aynı harf sayısına sahipti, fakat diğerlerinde buna benzer bir yakınlık dahi bulamadılar.

- DĞPL "doğal" kelimesine karşı düşse nasıl olur sizce?
- Olabilir ama, bu tahminlerin hepsi tek bir kelime için geçerli oluyor, elimizdeki yazıların tümüne bir anlam kazandırmıyor, dedi Ayşe.

Bir müddet daha uğraştıktan sonra, Cemal'in seslenişiyle ona baktılar:

- Yine tarih derslerinde Romalı Sezar'ın, komutanlarına iletmek istediği mesajların harflerini, alfabedeki 3 ötedekilerle değiştirdiği yazıyordu arkadaşlar, mesela bu yöntemde, MERHABA yazısı, ÖĞTJÇDÇ haline, yani tahtada gördüğümüz ilk yazıya dönüşüyor!

Diğerleri de Cemal'in masasına gelip kontrol ettiler, ilk kelime gerçekten de MERHABA olabilir miydi? Birileriyle tanışmak için kullanılan ilk kelimelerden olması da bunun olasılığını güçlendiriyordu.

Aynı kurala göre, ikinci ve üçüncü yazılara karşı düşen harfleri Ayşe sırayla tahtaya yazdığında, doğru yolda olduklarını anlamışlardı:

BENİ DUYABİLİYOR MUSUNUZ

HOŞGELDİNİZ

- Bu harika, biri bize "merhaba" dedikten sonra kendisini duyup duyamadığımızı sormuş, ve sömestr tatilinden döndüğümüz tam bugün de hoşgeldiniz demiş. Bunları çözebildiğimiz için sevinçliyim, ama birazcık da endişeleniyorum açıkçası. Kim yazıyor acaba bu yazıları? dedi Mete.
- Geceleyin burada kalabilseydik, içeri girip bu yazıları yazan kimse görebilirdik belki, ama 9'dan sonra tüm öğrenciler yatakhane de olmak zorunda.
- Bence yarını bekleyelim, bakalım yeni bir yazı ortaya çıkacak mı?

Gizem Çözülüyor

O pazartesi ikinci dönemin ilk ders günüydü, sınıf arkadaşlarıyla tekrar buluştukları için sevinçliydi tüm öğrenciler. Öğretmenler de ilk gün olduğundan çok yeni konu anlatmadılar, daha çok geçen dönemin bir özetini verdiler öğrencilerine.

Beş arkadaş akşam yemeği sonrası, "gizemli sınıf" a (aralarında bu isimle anılmaktaydı artık 4-D şubesinin sınıfı) gittiklerinde, tahtada ÇHĞTLP yazısını gördüler, hemen defterlerini çıkarıp, dün çözdüklerini yazıların yanına, bu yeni yazının çözümünü yazdılar:

AFERİN

diyordu bu sefer o meçhul ses!

- Aferin mi, genelde birisi bana "aferin" deyince sevinirim ama, bu durumda ne yapmalıyız bilemiyorum! Tahtaya yazıları yazan kişi her kimse ilk üç yazının

anlamını çözebildiğimiz için bizi kutluyor sanırım.

- Evet, Ozan, ama kim olabilir bu? Üstelik bu yazılardan ben kimseye bahsetmemiştim, tahminim siz de henüz kimseye söylemediniz bunu. Yani, bizim bu yazıları çözdüğümüzü bizlerden başka kimse bilmiyor!

Diğerleri de Ayşe'yi onayladılar başlarıyla, onlar da kimseye söylememişlerdi çünkü keşiflerini.

Artık daha da heyecan verici olmuştu bu gizemli yazılar, "Umarım dersler zorlaşmadan bu bilmeceyi çözeriz, yoksa aklımda bu varken, asıl derslerime yoğunlamayacağım ben korkarım ki" dedi Ali.

Ertesi gün, yine aynı saatte gizemli sınıftaydılar, ve bu sefer de tahtada

BÇP UKPKHÇ DÇNKP

yazıyordu, daha önce buldukları kuralı bu yazıya da uyguladılar, yani her harfi,

alfabemizdeki 3 gerisindekiyle
değiřtirdiklerinde

YAN SINIFA BAKIN

çıkıyordu ortaya. Bu yazıyı görür görmez yanlarındaki 4-C sınıfına koştu Ali, ve orada lise son sınıf öğrencisi, okullarındaki matematik klübünün başkanı Barış'ı gülerken buldu!

- Barış Abi, sen miydin o silinmez yazıları yazan?
- Evet Ali, sizlere ufak bir şaka yapmak istemiştim. Sizler akşamları yandaki sınıfta ödevlerinizi yaparken, ben de burada şifreleme üzerine bir kitap okuyordum, orada anlatılan Sezar yöntemini test etmek istedim. Çözebildiniz tüm yazıları, aferin demek isterim arkadaşlarına da.

İkisi birlikte yan sınıfa geçtiklerinde, dört öğrenciyi meraklı gözlerle bekler buldular, Barış onlara da anlattı hikayesini.

- Peki yazılar, nasıl oluyor da bir yokolup bir geri geliyorlardı? dedi Ayşe.
- Kimya laboratuvarından aldığım bir bakır bileşimini kullandım yazıları tahtaya yazarken. Asitli bir sıvıyla, örneğin limon suyu ile rahatça silinebiliyorlar.

Bu gizemi çözmüş olmanın sevinciyle akşam yemeği için birlikte yemekhaneye doğru yürümeye başladılar. Ali, Barış'tan bu şakaya başladığında okumakta olduğu şifreleme kitabını ödünç olarak istedi: gelecek yıl, benzer bir şakayı yeni gelecek öğrencilere yapmayı kafasına koymuştu!